

(58. 1.)

GELEIDENDE BRIEF.

Den Heere Voorzitter
der Tweede Kamer van de Staten-Generaal.

's GRAVENHAGE, den 27sten Juni 1894.

Ingevolge machtiging der Koningin-Weduwe, Regentes,
en naar aanleiding van art. 4 der wet van 1 Juni 1850

(Staatsblad n°. 25) heb ik de eer U H.E.G. hiernevens
aan te bieden het krachtens vermeld wetsartikel door het
Muntcollege opgemaakt verslag met bijlage nopens de
muntwerkzaamheden over het jaar 1893.

De Minister van Financiën,
SPRENGER VAN EYK.

(58. 2.)

DRIE EN VEERTIGSTE Verslag van het Muntcollege, over 1893.

Over 1893 heeft de vervaardiging van muntspeciën aan
's Rijks Munt zich bepaald tot den aanmaak van zilveren
pasmunt ten behoeve van Nederland en Nederlandsch-Indië.
Uit den volgenden staat, aanwijzende de maandelijksche
goudprijzen te Amsterdam, berekend naar die te Londen,
onder bijvoeging van het muntloon, zomede de transport-
en assurantiëkosten, zal blijken, dat terwijl een kilogram
goud in tienguldenstukken eene waarde heeft van f 1653,44,
de aanmuntung van goud geen voordeel zou opgeleverd
hebben.

Maanden.	Goudprijs te Londen per ounce standard.	Wisselkoers van Amsterdam op Londen.	Goudprijs van Amsterdam, vermeerderd met het muntloon enz. per kilogram.
Januari	934 ³ / ₄	f 12,05 ⁸⁰⁰	f 1656,86
Februari	934 ⁵ / ₈	12,03 ⁶²⁵	1653,66
Maart	933 ³ / ₄	12,07 ⁸⁷⁵	1657,93
April	934 ³ / ₁₆	12,08 ⁸⁷⁵	1660,07
Mei	933	12,12 ²⁰⁰	1662,48
Juni	933 ¹ / ₅	12,12	1662,60
Juli	933 ¹ / ₄	12,11 ³⁰⁰	1661,99
Augustus	935 ¹ / ₂₀	12,14 ³⁷⁵	1669,13 ⁵
September	933 ³ / ₈	12,08 ⁵⁰⁰	1658,57
October	935 ⁵ / ₁₆	12,03 ³⁰⁰	1654,42 ⁵
November	935 ⁹ / ₁₀	12,03 ²⁵⁰	1655,39 ⁵
December	935 ¹ / ₁₆	12,02 ⁸⁷⁵	1653,40 ⁵
Gemiddeld ±	934 ⁵ / ₁₆	12,07 ⁸⁰⁰	f 1658,87

De onderstaande tabel, die de maandelijksche midden-
prijs van het zilver aangeeft op de markt te Londen ge-
durende 1893, en de daarmede in verband staande waarde-
verhouding tusschen goud en zilver, toont aan dat de
aanhoudende daling van de waarde van dat metaal, die
de laatste jaren heeft gekenmerkt, zich heeft voortgezet
en dat het verschil tusschen den hoogsten en laagsten
maandelijkschen middenprijs zeer belangrijk was.

Januari	38 ¹¹ / ₃₂	p. o. z. 1 : 24,599 ;
Februari	38 ¹¹ / ₃₂	> 1 : 24,595 ;
Maart	38 ¹ / ₁₀	> 1 : 24,730 ;
April	37 ⁶³ / ₆₄	> 1 : 24,817 ;
Mei	38 ⁵ / ₆₄	> 1 : 24,725 ;
Juni	36 ⁴ / ₅	> 1 : 25,589 ;
Juli	33 ¹ / ₄	> 1 : 28,322 ;
Augustus	34 ³ / ₄₀	> 1 : 27,690 ;
September	34 ¹ / ₁₆	> 1 : 27,658 ;
October	33 ⁴⁵ / ₆₄	> 1 : 28,003 ;
November	32 ¹⁷ / ₄₀	> 1 : 29,125 ;
December	32 ¹ / ₃₂	> 1 : 29,457

Gemiddeld ± 35⁵/₈ p. o. z. 1 : 26,609 ;

tegen > ± 39⁹/₄ > 1 : 23,732, in het vo-
rige jaar.

Het verschil tusschen het gemiddelde van het vorige en
dat van het laatste jaar is alzoo geweest 4¹/₄ p. of 10,37
ten honderd.

Over 1893 is de toelage, bepaald bij Koninklijk besluit
van 25 Mei 1880 n°. 20, aan ieder der tien muntgezellen
uitbetaald. Ook aan den adspirant-muntgezel bij 's Rijks
Munt is, ingevolge Koninklijk besluit van 10 Februari
1889 n°. 30, de aan hem toegekende toelage uitgekeerd.
Een en ander heeft eene uitgave van f 6200 gevorderd.

Uit den staat, welke achter dit Verslag gevoegd is,
blijkt, dat vervaardigd zijn :

A. Aan zilveren pasmunt voor Nederland, ingevolge
Koninklijk besluit van 18 Maart 1893 n°. 8 :

1°. 800 568 25-centstukken, opgebracht in 14 partijen.
Naar de bestaande voorschriften zijn daarvan 568 stuk-
ken voor proef- en buspenningen gebruikt.

Wegens gebreken in den muntslag zijn geene munt-
stukken afgekeurd.

Na aftrek van de proef- en buspenningen, welke bevon-
den zijn te voldoen aan de wettelijke bepalingen, betref-
fende gewicht en gehalte, zijn de overblijvende 800 000
25-centstukken voor de circulatie goedgekeurd.

De onderzoekingen naar het gewicht en het gehalte der
speciën hebben tot de volgende uitkomsten geleid :

Het gewicht was :

a. naar de wegingen van 25 kilogram, strekkende tot
grondslag voor de verrekening van het fijn met den munt-

meester 2862,777 kilogram of een gemiddeld gewicht van 3,57847125 gram per stuk;

b. afgeleid uit de 168 proefstukken der 14 opgebrachte partijen gemiddeld 3,578⁵⁰⁰ gram per stuk;

c. volgens de 400 buspenningen gemiddeld 3,578⁶²⁵ gram per stuk.

Het gewicht per stuk, vermeld sub *a*, moet als het meest juiste beschouwd worden. Het bedroeg 0,003⁷¹²⁵ gram boven het volle wettige gewicht en 0,017⁹⁷⁸⁷⁵ binnen de limiet van 3,596⁴⁵⁰ gram.

Het gehalte-onderzoek wees aan:

a. van de 168 proefstukken der 14 opbrengsten een gemiddeld gehalte van 0,640³¹⁰⁷¹⁴²⁵;

b. van de 400 buspenningen een gemiddeld gehalte van 0,640⁴⁵⁰ dat is 0,000⁴⁵⁰ boven het wettige gehalte en 0,003⁵⁵⁰ binnen de ruimte;

2°. 2001878 10-centstukken, opgebracht in 40 partijen, waarvan volgens de voorschriften 1640 stukken voor proef- en buspenningen gebezigd zijn.

Bij de weging van het 1/200ste deel van één der opbrengsten zijn 2 stukken buiten de wettelijke ruimte bevonden. Met inachtneming der voorschriften werd daarop de geheele opgebrachte partij stuksgewijze overgewogen. Die overweging wees nog 236 stukken aan, welke niet aan de gewichtsbepalingen voldeden. Maar bij de tweede weging van het 1/200ste deel der partij, welke toen volgde, werden geene stukken buiten de wettelijke ruimte aangetroffen.

De vermelde 238 stukken, welke buiten de ruimte in gewicht bevonden waren, zijn vernietigd.

De wegingen van het 1/200ste deel der overige 39 opbrengsten hebben aan de voorschriften voldaan.

Het gehalte-onderzoek gaf tot geene bedenkingen aanleiding.

Ter zake van gebreken in den muntslag werden geene stukken afgekeurd.

Na afloop van bovenstaande onderzoekingen zijn de vervaardigde 10-centstukken, verminderd met de proef- en buspenningen en de afgekeurde stukken, ten getale van 2 000 000 stukken, voor de circulatie goedgekeurd.

Ten aanzien van de uitkomsten van het onderzoek naar het gewicht en het gehalte der 10-centstukken is het volgende mede te deelen:

Omtrent het gewicht:

a. de wegingen van 25 kilogram, dienende voor de verrekening van het fijn met den muntmeester gaven een gewicht aan van 2804,210⁵⁰⁰ kilogram of gemiddeld 1,402¹⁰⁶²⁵ gram per stuk;

b. de wegingen van de 640 proefstukken der 40 opbrengsten toonden een gemiddeld gewicht aan van 1,401⁸²⁶⁵⁰ gram per stuk;

c. de weging van de 1000 buspenningen wees een gemiddeld gewicht aan van 1,403⁴⁰⁰ gram per stuk.

Het gewicht per stuk, vermeld sub *a*, is als het meest nauwkeurige aan te merken. Het is 0,002¹⁰⁶²⁵ gram boven het volle wettige gewicht en 0,011⁸⁹⁴⁷⁵ binnen de limiet van 1,414 gram.

Omtrent het gehalte:

a. de 640 proefstukken der 40 opgebrachte partijen zijn bevonden op een gemiddeld gehalte van 0,640⁵³³¹²⁵;

b. de 1000 buspenningen bleken een gemiddeld gehalte te hebben van 0,640⁷⁴⁰ of 0,000⁷⁴⁰ boven het volle wettige gehalte en 0,003²⁶⁰ binnen de ruimte.

Van de hierboven vermelde zilveren pasmunt voor Nederland is overeenkomstig de bevelen van den Minister van Financiën verzonden:

a. een bedrag van f 125 000 aan 25-centstukken en een gelijk bedrag aan 10-centstukken aan de Nederlandsche Bank te Amsterdam;

b. een bedrag van f 50 000 aan 25-centstukken en een gelijk bedrag aan 10-centstukken aan de Bijbank der Nederlandsche Bank te Rotterdam;

c. een bedrag van f 25 000 aan 25-centstukken, en een gelijk bedrag aan 10-centstukken, zijnde het restant der vervaardigde zilveren pasmunt, aan de verschillende betaalmeesters hier te lande.

B. Aan zilveren pasmunt voor Nederlandsch-Indië, in-gevolge Koninklijk besluit van 12 Juni 1893 n°. 35:

1°. 2 001 408 1/4-guldens Nederlandsch-Indië, opgebracht in 34 partijen. Met toepassing van de voorschriften hebben daarvan 1408 stukken voor proef- en buspenningen gediend.

Wegens gebreken in den muntslag behoeften geene stukken afgekeurd te worden.

De vervaardigde 1/4-guldens Nederlandsch-Indië, verminderd met de proef- en buspenningen, zijn ten getale van 2 000 000 stukken goedgekeurd.

Het onderzoek naar het gewicht en het gehalte heeft de volgende uitkomsten gehad:

Het gewicht der specis bleek:

a. volgens de wegingen van 25 kilogram, uitmakende den grondslag voor de verrekening van het fijn met den muntmeester 6365,461⁰⁰⁰ kilogram, of een gemiddeld gewicht van 3,182⁷⁵⁰⁰ gram per stuk;

b. volgens de wegingen van de 408 proefstukken der 34 opbrengsten gemiddeld 3,181⁷²³⁴ gram per stuk;

c. volgens de weging van de 1000 buspenningen gemiddeld 3,182⁵⁰⁰ gram per stuk.

Het gewicht per stuk, vermeld sub *a*, zijnde 0,002⁷⁵⁰⁰ gram boven het volle wettige gewicht en 0,016³⁴⁹⁵ binnen de limiet van 3,199⁰⁵⁰ gram, kan als het ware gemiddelde aangenomen worden.

Het gehalte-onderzoek gaf aan:

a. van de 408 proefstukken der 34 opbrengsten een gemiddeld gehalte van 0,720¹²⁶⁴⁷;

b. van de 1000 buspenningen een gemiddeld gehalte van 0,720¹⁵⁰ of 0,000¹⁵⁰ boven het volle wettige gehalte en 0,001⁵⁵⁰ binnen de ruimte;

2°. 5 004 100 1/10 guldens Nederlandsch-Indië, opgebracht in 100 partijen, waarvan 4100 stukken voor proef- en buspenningen gestrekt hebben.

Wegens gebreken in den muntslag zijn geene stukken afgekeurd.

Na aftrek van de proef- en buspenningen zijn de vermelde 1/10-guldens Nederlandsch-Indië, uitmakende 5 000 000 stukken, goedgekeurd.

Betreffende de uitkomsten van het onderzoek naar het gewicht en het gehalte der 1/10-guldens Nederlandsch-Indië valt nog het volgende mede te deelen.

Het gewicht dezer speciën was:

a. naar de wegingen van 25 kilogram voor de verrekening van het fijn met den muntmeester 6262,212⁷⁵⁰ kilogram of gemiddeld 1,252⁴²⁵⁵ gram per stuk;

b. naar de wegingen van de 1600 proefstukken der 100 opbrengsten, gemiddeld 1,252²⁵⁵¹²⁵ gram per stuk;

c. naar de weging van de 2500 buspenningen gemiddeld 1,252⁵⁴⁰ gram per stuk.

Het gewicht per stuk, vermeld sub *a*, te beschouwen als het nauwkeurigste, is 0,002⁴²⁵⁵ gram boven het volle wettige gewicht en 0,010⁰⁷⁴⁵ binnen de limiet van 1,262⁵⁰⁰ gram.

Het gehalte-onderzoek toonde aan:

a. van de 1600 proefstukken een gemiddeld gehalte van 0,719⁶⁰⁰;

b. van de 2500 buspenningen een gemiddeld gehalte van 0,719⁸⁰⁰ of 0,000²⁰⁰ beneden het volle wettige gehalte en 0,001⁸⁵⁰ binnen de ruimte.

De hierboven vermelde zilveren pasmunt Nederlandsch-Indië is in de maanden Juli en Augustus 1893 ter beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën gesteld en kort daarop in vier partijen naar Oost-Indië verzonden.

Voor de vervaardiging van de in 1893 afgeleverde zilveren pasmunt voor Nederland en Nederlandsch-Indië zijn ter beschikking van den muntmeester gesteld:

- a. ten behoeve van de Nederlandsche zilveren pasmunt:
 - 1°. 2 248,849²¹¹ kilogram fijn zilver, afkomstig van versmolten afgesleten zilveren pasmunt;
 - 2°. 1 430,692⁰⁰⁰ kilogram fijn zilver, afkomstig van baren;
 - 3°. 900,000 kilogram koper voor bijzet;
- b. voor de zilveren pasmunt Nederlandsch-Indië:
 - 1°. 8 931,293⁸⁵⁰ kilogram fijn zilver afkomstig van 378 000 rijksdaalders, genomen uit de circulatie, en 416 rijksdaalders, 1645 guldens, 952 halve guldens 16 $\frac{1}{4}$ -guldens Nederlandsch-Indië en 46 $\frac{1}{10}$ -guldens Nederlandsch-Indië, meerendeels dofklinkende munten en te dier zake uit Nederlandsch-Indië teruggevoerd:
 - 2°. 246 561¹⁰⁰ kilogram fijn zilver, afkomstig van baren;
 - 3°. 3200,000 kilogram koper voor bijzet.

Betreffende dit metaal is nog het volgende mede te deelen:

Bij missive dd. 27 December 1892, n°. 56 (Gen. Thes.) deelde Zijne Excellentie de Minister van Financiën aan het Muntcollege mede, dat in het begin der maand Januari 1893 door de betaalmeesters en de Nederlandsche Bank aan het College zoude toegezonden worden de bij hen aanwezige voorraad versleten zilveren pasmunt, welke eene nominale waarde vertegenwoordigde van ongeveer f 270 000.

Het College ontving dientengevolge op den bepaalden tijd van de betaalmeesters en de Nederlandsche Bank, daaronder begrepen de Bijbank en de verschillende agenten:

821 256 25-centstukken;
 856 622 10- " ;
 1 5-centstuk.

Bij verificatie dezer muntspeciën bleek, dat daaronder voorkwamen:

35 755 25-centstukken, en
 7 718 10-centstukken,

welke niet in die mate afgesleten waren, dat ze als ongeschikt voor de circulatie behoorden aangemerkt te worden. Op aanschrijving van den Minister van Financiën zijn die stukken bij den betaalmeester te Utrecht gestort opnieuw in circulatie gebracht.

De overblijvende

785 501 25-centstukken, wegende 2540,083⁰⁰⁰ K.G.;
 848 904 10- " " " 1003,644⁰⁰⁰ " ;
 1 5-centstuk, " " " 0,000⁰⁰⁰ " ;

te zamen . . . 3543,728⁰⁰⁰ K.G.

zijn wegens afslijting ongeschikt voor de circulatie verklaard en daarop ter versmelting bestemd.

Door het nemen der gebruikelijke potproeven werd, met verrekening van het smeltverlies, wegens het op de speciën voorhanden vuil, het gehalte dezer pasmunt vastgesteld:

voor de 25-centstukken op 0,634960;
 " " 10- en 5-centstukken " 0,633688.

Uit de medegedeelde bevindingen, zoo van het gewicht als van het gehalte, volgt dat de zilveren pasmunt, welke ter versmelting aangewezen was, moest geacht worden te bevatten:

de 25-centstukken eene hoeveelheid
 fijn zilver van 1612,851419 K.G.;

de 10- en 5-centstukken eene hoeveelheid
 fijn zilver van 635,997792 "

te zamen . . . 2248,849211 K.G.

Aangezien deze hoeveelheid fijn zilver niet toereikend was, om de aanmunting te bewerkstelligen van f 200 000 aan 25-centstukken en een gelijk bedrag aan 10-centstukken, waartoe Zijne Excellentie de Minister van Financiën het verlangen te kennen gegeven had, vorderende eene hoeveelheid fijn zilver van 3622,400 K.G., werd de muntmeester bij Koninklijk besluit van 18 Maart 1893 n°. 8, gemachtigd, om het ontbrekende zilver, te weten 1373,550⁷⁸⁹ K.G. fijn, aan te koopen in baren van ten minste 0,990 fijn, tegen den prijs van f 67,64 per kilogram fijn zilver.

Aan den muntmeester is deswege uitbetaald de som van f 92 906,97⁵, terwijl verder nog aan hem vergoed is het bedrag van f 538,71 voor den aankoop van 758,748 K.G. voor bijzet.

Nadat een en ander was tot stand gekomen, zijn de hierboven vermelde onbruikbare 25-, 10- en 5-centstukken aan den muntmeester afgegeven en onder toezicht van het College versmolten.

Ten opzichte van het metaal, hetwelk gediend heeft voor de aanmunting van zilveren pasmunt ten behoeve van Nederlandsch-Indië, kan vermeld worden dat daarvoor gestrekt heeft:

1°. eene hoeveelheid van 378 000 rijksdaalders, afkomstig van de Nederlandsche Bank en door tusschenkomst van den betaalmeester te Utrecht ter beschikking van den muntmeester gesteld. Bij het onderzoek van het gewicht en het gehalte zijn deze muntspeciën bevonden:

- a. wat betreft het gewicht op 9424,491 K.G.;
- b. wat betreft het gehalte (vuile specie) op 0,944528;
- 2°. eene hoeveelheid van:
 - 416 rijksdaalders;
 - 1645 guldens;
 - 952 halve guldens;
 - 16 $\frac{1}{4}$ -guldens Nederlandsch-Indië;
 - en 46 $\frac{1}{10}$ -guldens "

door de Indische Regeering ter zake van dofheid van klank aan den Minister van Koloniën toegezonden en door Zijne Excellentie aangewezen om bij den voorgenomen muntslag van zilveren pasmunt voor Nederlandsch-Indië te worden versmolten.

Bij het onderzoek dezer speciën bleek te zijn:

- a. het gewicht 29,598215 K.G.;
- b. het gehalte der vuile specie 0,943159.

De medegedeelde bijzonderheden toonen aan:

voor de 378 000 rijksdaalders eene hoeveelheid fijn zilver van 8901,695635 K.G.;

voor de uit Nederlandsch-Indië ontvangen muntspeciën eene hoeveelheid
 fijn zilver van 29,598215 "

te zamen . . . 8931,293850 K.G.

In verband met het voornemen van den Minister van Koloniën, om de te vervaardigen hoeveelheid zilveren pasmunt Nederlandsch-Indië te doen bestaan uit:

f 500 000 aan $\frac{1}{4}$ -guldens Nederlandsch-Indië;
 500 000 " $\frac{1}{10}$ - " " ;

waarvoor noodig zoude zijn :

voor de $\frac{1}{4}$ -guldens Nederlandsch-Indië eene hoeveelheid fijn zilver van 4579,200 K.G. ;

voor de $\frac{1}{10}$ -guldens Nederlandsch-Indië eene hoeveelheid fijn zilver van 4500 000 »

te zamen 9079 200 K.G.,

ontbrak alzoo nog om meergemelden muntslag te kunnen uitvoeren, eene hoeveelheid fijn zilver van 147,906150 K.G.

Het Muntcollege gaf den Minister van Koloniën in overweging den muntmeester te machtigen het ontbrekende zilver aan te koopen in baren van ten minste 0,990 fijn voor den prijs van f 68 per K.G. en hem tevens de levering op te dragen van 3012,996 K.G. koper, benoodigd voor bijzet boven hetgeen voorhanden zoude zijn in de te versmelten muntspeciën en het aan te koopen zilver in baren. Voor het koper werd de prijs opgegeven van f 70 per 100 kilogram. De Minister van Koloniën vereenigde zich met het voorstel van het College, waarop de voorgenomen aanmuntning definitief vastgesteld werd bij Koninklijk besluit van 12 Juni 1893 n°. 55.

De 378 000 rijksdaalders en de uit Indië ontvangen muntspeciën zijn onder toezicht van het College versmolten.

In aansluiting aan het medegedeelde op bladz. 12-17 van het Algemeen Verslag over 1889 wordt hier voor de jaren 1890/1893 het volgende overzicht gegeven.

aanvoer van gesleten zilveren pasmunt bedroeg :

	25-centstukken.	10-centstukken.
In 1890.	940 466 stuks.	661 707 stuks.
> 1891.	958 333 »	914 172 »
> 1892.	534 677 »	569 878 »
> 1893.	821 256 »	856 622 »

Te zamen 3 254 732 stuks. 3 002 379 stuks.

Na uitzoeken werden aan de circulatie teruggegeven :

25-centstukken.

In 1890	291 679 stuks of 31,00 pct. van den aanvoer ;
> 1891	117 122 » » 12,22 » » » »
> 1892	15 663 » » 2,93 » » » »
> 1893	35 755 » » 4,35 » » » »

Te zamen 460 219 stuks of 14,14 pct. van den aanvoer.

10-centstukken.

In 1890	3 928 stuks of 0,59 pct. van den aanvoer ;
> 1891	30 809 » » 3,35 » » » »
> 1892	Nihil » » 0,00 » » » »
> 1893	7 718 » » 0,90 » » » »

Te zamen 42 455 stuks of 1,41 pct. van den aanvoer.

Aangaande de mate van slijting, zoowel van de versmolten als van de in den omloop teruggebrachte pasmunt, het volgende :

25-centstukken.

In 1890 zijn versmolten	648 787 st., weg. 2 101 796 K.G.
> 1891 »	» 839 840 » » 2 724 567 ^s »
> 1892 »	» 520 385 » » 1 686 237 ^s »
> 1893 »	» 785 501 » » 2 540 083 ^s »

Te zamen. 2 794 513 st., weg. 9 052 684^s K.G.

10-centstukken.

In 1890 zijn versmolten	657 779 st., weg. 777,708 K.G.
> 1891 »	» 105 802 » » 125,000 »
> 1892 »	» 1 347 439 » » 1 590,196 »
> 1893 »	» 848 904 » » 1 003,644 ^s »

Te zamen. 2 959 924 st., weg. 3 496,548^s K.G.

Daaruit is eene slijting af te leiden :

	voor de 25-centstukken:	voor de 10-centstukken:
In 1890	van 9,38 pct.	van 15,55 pct.
> 1891	> 9,25 »	> 15,61 »
> 1892	> 9,36 »	> 15,70 »
> 1893	> 9,54 »	> 15,55 »

Totaal gemiddelde 9,38 pct. van 15,60 pct.

In den loop zijn teruggebracht :

25-centstukken.

In 1890.	291 679 stuks, wegende 965,538 K.G.
> 1891.	177 122 » » 390,873 »
> 1892.	15 663 » » 52,845 »
> 1893.	35 755 » » 120,791 ^s »

Te zamen. 460 219 stuks, wegende 1 530,047^s K.G.

10-centstukken.

In 1890	3 928 stuks, wegende 5,0790 K.G.
> 1891	30 809 » » 40,1370 »
> 1892	Nihil » » 0,0000 »
> 1893	7 718 » » 10,296 ^s »

Te zamen . 42 455 stuks, wegende 55,512^s K.G.

Daaruit is eene slijting af te leiden :

	voor de 25-centstukken.	voor de 10-centstukken.
In 1890 van 7,40 pct.	van 7,64 pct.	
> 1891 » 6,64 »	> 6,94 »	
> 1892 » 5,62 »	> 0,00 »	
> 1893 » 5,50 »	> 4,70 »	

Totaal gemiddelde 7,00 » 6,60 »

Het gehalte der te versmelten afgesleten pasmunt werd bepaald op potproeven, genomen uit smelten van ten minste 10 kilogram, en bevonden :

25-centstukken. 10centstukken.

In 1890 op	0,635429	0,634103
> 1891 »	0,636225	0,634441
> 1892 »	0,635525	0,633960
> 1893 »	0,635551	0,634240

Gemiddeld op 0,635682 0,634186

Het was de grondslag der berekening van het gehalte, waarop de muntmeester de vuile specie heeft overgenomen, in verband tot het verlies bij het smelten onder kool door de genoemde 10 K.G. vuile specie ondervonden.

Verslag nopens de muntwerkzaamheden over het jaar 1893.

Dit tweede gedeelte (1) bedroeg:

	25-centstukken.	10-centstukken.
In 1890	0,635016	0,633221
» 1891	0,635703	0,633476
» 1892	0,635061	0,633370
» 1893	0,634960	0,633688
Gemiddeld	0,635185	0,633439

Recapituleerende de uitkomsten der acht operatiën van 1884—1893 met afgesleten zilveren pasmunt, worden de volgende cijfers verkregen:

Aanvoer.

	25-centstukken.	10-centstukken.
	5 357 360 stuks.	5 251 147 stuks.
waarvan in den omloop zijn teruggebracht:		
	899 835 stuks.	77 711 stuks.
	of 16,79 pct.	of 1,48 pct.
van den aanvoer;		van den aanvoer;
met eene slijting van 6,89 pct.		met eene slijting van 6,4 pct.

Versmolten zijn:

4 457 525 stuks,	5 173 436 stuks,
waarvan de slijting bedroeg: 9,13 pct.	waarvan de slijting bedroeg: 15,36 pct.

Gemiddeld gehalte der versmolten specie:

0,635690⁵ 0,634218

Gemiddeld gehalte der vuile specie:

0,635134⁵ 0,633387⁵

Opmerkelijk is het onbeduidende verschil van het gehalte der vuile specie, wanneer men de twee groepen 1884/89 en 1890/93 onderling vergelijkt:

voor de 25-centstukken 1ste groep: 635,084 duiz.;	
» » » 2de » 635,084 »	
	Verskil 0,101 »
voor de 10-centstukken 1ste groep: 633,336 duiz.;	
» » » 2de » 633,439 »	
	Verskil 0,103 »

Het komt derhalve het College overbodig voor, om voortaan potproeven op deze vuile gesleten specie te blijven nemen, want men kan volstaan met het aannemen van een vast gehalte, hetwelk in een rond cijfer te stellen is

voor de 25-centstukken op 635,150 duiz.,	
» » 10- » » 633,350 »	

Het voornemen bestaat om deswege een voorstel te doen aan den Minister van Financiën.

(1) Het gehalte, waarop de vuile specie werd aangenomen, is voor de jaren 1884/89 niet tabellarisch opgegeven in het Algemeen Verslag van 1889, zie bladz. 16. Het volgt alzoo hier.

	25-centstukken.	10-centstukken.
In 1884	0,634990	0,633220
» 1885	0,635158	0,633200
» 1887	0,635281	0,633574
» 1889	0,634907 ⁵	0,633351
Gemiddeld	0,635084	0,633336

In de circulatie van betaalmiddelen zijn over 1893 de volgende veranderingen gekomen:

In het Verslag over 1892 werd de hier te lande op 1 Januari 1893 aanwezige voorraad 10-guldenstukken geraamd op 4 758 382 stukken;

welke hoeveelheid in 1893 geene vermeerdering door aanmunting of terugvoer uit het buitenland verkregen heeft, maar verminderd is door verzending naar Liberia (Westkust van Afrika) met. 780 »

zoodat op 1 Januari 1894 vermoedelijk aanwezig waren 4 758 102 stukken.

Onder deze hoeveelheid zijn begrepen 2 398 758 stukken (f 23 987 580) welke volgens mededeeling van de Nederlandsche Bank, dd. 3 Maart 1894, op 31 December A. P. in hare kassen aanwezig waren.

Sedert de wet van 6 Juni 1875 (*Staatsblad* n°. 117) houdende instelling van het tegenwoordige 10-guldenstuk, zijn 7 832 988 10-guldenstukken aan 's Rijks Munt geslagen en afgeleverd.

Den 1sten Juni 1893 werd geacht in Nederland aan zilveren standpenningen voorhanden te zijn een bedrag van f 132 976 321,50

welk bedrag in 1893 vermeerderd is:

a. door terugvoer uit Nederlandsch-Indië van 416 rijksdaalders, 1645 gulden en 952 halve gulden met f 3 161

b. door terugvoer uit de Straits Settlements van 302 800 rijksdaalders 77 997 gulden en 30 040 halve gulden met 850 017

853 178,00

f 133 829 499,50

doch verminderd:

a. door versmelting, wegens den hierboven vermelden aanmaak van zilveren pasmunt Nederlandsch-Indië, met

1°. de in 1893 uit Ned.-Indië ontvangen zilveren standpenningen, uitmakende f 3 161

2°. de 378 000 rijksdaalders, afkomstig van de Nederlandsche Bank, ad 945 000

f 948 161

b. door uitvoer naar Suriname van 42 000 rijksdaalders en 20 000 gulden, meer f 125 000

1 073 161,00

Alzoo kon gerekend worden 1 Januari 1894 hier te lande aan zilveren standpenningen aanwezig te zijn f 132 756 338,50.

In den voorraad van 25-, 10- en 5-centstukken zijn gedurende het jaar 1893 de volgende wijzigingen gekomen:

Op 1 Januari 1893 werd aangenomen aan 25-centstukken hier te lande aanwezig te zijn voor eene nominale waarde van f 3 524 781,50

Dit bedrag is in 1893 vermeerderd:

door aanmunting van 800 000 25-centstukken met. 200 000,00

f 3 724 781,50

doch verminderd:
 door versmelting van 785 501 onbruikbare (afgesleten) 25-centstukken, ten behoeve van de zooeven vermelde aanmuntning van zilveren pasmunt, met f 196 375,25

Blijft 1 Januari 1894. f 3 528 406,25

Op 1 Januari 1893 werd gerekend aan 10-centstukken hier te lande aanwezig te zijn voor eene nominale waarde van f 3 943 870,10

welk bedrag in 1893 vermeerderd is door aanmuntning van 2 000 000 10-centstukken, met 200 000,00

f 4 143 870,10

maar daarentegen verminderd is:

1°. door versmelting van 848 904 onbruikbare (afgesleten) 10-centstukken voor meergemelde aanmuntning van zilveren pasmunt, met f 84 890,40

2°. door verzending van 100 000 10-centstukken naar Suriname, met 10 000,00

94 890,40

Blijft 1 Januari 1894. f 4 048 979,70

In den voorraad van 5-centstukken, welke op 1 Januari 1893 eene nominale waarde vertegenwoordigde van f 247 142,25, is in 1893 geene verandering gekomen.

Op 1 Januari 1894 kan derhalve geacht worden aan zilveren pasmunt hier te lande aanwezig geweest te zijn:

aan 25-centstukken voor f 3 528 406,25

> 10- > > 4 048 979,70

> 5- > > 247 142,25

te zamen f 7 824 528,20

tegen 7 715 793,85

in het jaar te voren.

De hoeveelheid bronzen pasmunt, aangenomen 1 Januari 1893 hier te lande aanwezig te zijn, is in het afgelopen jaar niet door aanmuntning vermeerderd, doch is daarin door den uitvoer naar Suriname van 80 000 2½-centstukken en 300 000 centen eene kleine vermindering gekomen. Dientengevolge was 1 Januari 1894 voorhanden:

aan 2½-centstukken voor eene nominale waarde van f 490 500,00

aan centen voor eene nominale waarde van 1 230 500,00

aan ½ centen voor eene nominale waarde van 181 500,00

te zamen f 1 902 500,00

tegen 1 907 500,00

in het jaar te voren.

Uit het medegedeelde is op te maken, dat de circulatie hier te lande zoude bestaan uit:

f 47 581 020,00 aan 10-guldenstukken;

132 756 338,50 > zilveren standpenningen;

7 824 528,20 > > pasmunt;

1 902 500,00 > bronzen >

te zamen f 190 064 386,70

tegen 190 188 435,35 in het jaar te voren.

De muntmeester heeft voor de in 1893 geslagen muntspeciën de volgende dienststempels gebezigd:

	Voorzijde.	Tegenzijde.
van het 25-centstuk	35	45
> > 10- >	113	120
> > ¼-gulden Nederl.-Indië	43	40
> > ⅙- > >	273	155
Door de stempelsnijders zijn tot dat einde aangemaakt:		
	Voorzijde.	Tegenzijde.
voor het 25-centstuk	1 matrijs	1 matrijs
	2 poinçoenen	2 poinçoenen
> > 10- >	1 matrijs	1 matrijs
	2 poinçoenen	2 poinçoenen
> > ¼-guld. Ned.-Indië	1 matrijs	—
	2 poinçoenen	2 poinçoenen
> > ⅙- > >	1 matrijs	—
	2 poinçoenen	—

Den 22sten Augustus 1893 is het College overgegaan tot het biffeeren van de dienststempels, welke sedert Juni 1891 onbruikbaar geworden waren. In het geheel zijn vernietigd 48 stempels voorzijde en 782 stempels tegenzijde, terwijl 27 stempels voorzijde en 24 stempels tegenzijde, aanvankelijk mede ter vernietiging aangewezen, om verschillende redenen niet gebiffeerd, maar in de verzameling van stempels nedergelegd zijn.

In 1893 is aan den muntmeester, ter verrekening der hoeveelheid fijn, welke door hem gedurende 1892 in de aangemunte guldens beneden den vollen voet geleverd was, in rekening gebracht de som van f 1613,53. Daarentegen is in 1893, wegens de hoeveelheid fijn gedurende 1892 door dien ambtenaar in de vervaardigde 10-guldenstukken, 25- en 10-centstukken boven den vollen voet verstrekt, aan hem vergoed de som van f 452,50.

Ingevolge de Koninklijke besluiten van 13 September 1883 n°. 26, 19 Maart 1892 n°. 15 en 16 Juni 1892 n°. 62, zijn bij deze verrekening aangenomen voor de tien-guldenstukken de goudprijs van f 1648 en voor het zilver der guldens en 25- en 10-centstukken respectievelijk de prijzen de prijzen van f 72 en f 73,30 per kilogram fijn.

Over 1893 zijn weder vele muntstukken als verdacht van valsheid of om andere redenen door de justitie, de comptabele ambtenaren, benevens door bijzondere instellingen en personen aan het College ingezonden.

Na onderzoek is door het College uitgesproken:

a. de valsheid van;

105 rijksdaalders;

76 guldens;

9 halve guldens;

84 25-centstukken;

15 10-centstukken;

1 thaler;

4 2-markstukken;

1 1-markstuk;

} Duitsche rijksmunt;

b. de schending van:

5 rijksdaalders;

6 guldens;

6 halve guldens;

1 25-centstuk;

2 10-centstukken;

c. de schending en in-waardevermindering van:
 1 rijksdaalder;
 1 25-centstuk;

d. de gebrekkige fabricage van:
 2 10-guldenstukken;
 6 rijksdaalders;
 14 guldens.

Van de valsche stukken zijn bevonden:
 38 rijksdaalders,
 samengesteld uit eene geelkoperen schijf met ingeklopt randschrift, waarop ter weerszijden door tinsoldeer bevestigd waren roodkoperen plaatjes, zijnde galvanoplastische copieën van den beeldenaar van een echten rijksdaalder, het geheel verzilverd;
 21 rijksdaalders;
 61 guldens;
 9 halve guldens;
 71 25-centstukken;
 7 10-centstukken;
 1 thaler;
 4 2-markstukken;
 1 1-markstuk, } Duitsche rijksmunt;

vervaardigd van tin met sporen van andere metalen;
 12 rijksdaalders;
 14 guldens;
 9 25-centstukken;
 8 10-centstukken,

vervaardigd van lood en tin, in verschillende verhoudingen;
 1 rijksdaalder,
 vervaardigd van lood en antimonium;
 1 rijksdaalder,
 vervaardigd van roodkoper, aan de oppervlakte verzilverd;
 1 gulden (gelegenheidspenning),
 vervaardigd van koper en zink, aan de oppervlakte vernikkeld;
 1 25-centstuk,
 vervaardigd van koper, aan de oppervlakte vernikkeld;
 1 bronzen cent,

waarop aan de voorzijde was gesoldeerd een tinnen plaatje met de beeltenis van Willem III, terwijl de keerzijde vertind was, voor een 25-centstuk uitgegeven;
 2 25-centstukken,
 vervaardigd van vertind ijzer (blik);
 1 rijksdaalder,
 vervaardigd van zilver, kwikzilver, koper en sporen van andere metalen (op 1000 deelen 352,4 deelen zilver en 162 deelen kwikzilver).

De overige valsche muntstukken, te weten 3 rijksdaalders, waren zilverhoudend; ze gaven een zilveragehalte aan, gelegen tusschen 339,8 en 894,6 duizendsten.

Ten vervolge op de mededeeling, voorkomende in het Algemeen Verslag over 1890, bladz. 30 en 31, wordt voor 1893 de aandacht gevestigd op den grooten toevoer van rijksdaalders, die zilverhoudend waren.

In het afgeloopen jaar zijn niet minder dan 36 stuks

ten onderzoek aangeboden (1), waaronder 28 uit Amsterdam en 18 met het jaartal 1874, die, op één na, met 339,8 duizendsten zilver, een betrekkelijk hoog zilveragehalte bezaten, wisselde tusschen 629 en 894,6 duizendsten.

Allen, behalve één, waren in vormen gegoten en met groote zorg vervaardigd. De gewichten bedroegen 19,735 à 24,456 gram, dus in den regel ver beneden het wettige gewicht van 25 gram. Het randschrift was onregelmatig en gebrekkig ingeklopt, waaraan door de oplettenden waarnemer de valsheid is te onderkennen.

Voor het overige is het eene bedriegelijke namaak, bij den eersten oogopslag niet te ontdekken.

Maar hoogst bedenkelijk kwam aan het College voor die ééne rijksdaalder, de uitzondering hierboven bedoeld, met het jaartal 1873 en afkomstig uit Meppel, welke klaarblijkelijk met valsche stempels was geslagen en een gewicht had van 25,170 gram, bij een zilveragehalte van 881,7 duizendsten. Hier was het randschrift met veel zorg aangebracht en leverde de beeldenaar voor den niet-deskundige geen verschil op met een echten. Het lijdt geen twijfel, dat de lage zilverprijs van den laatsten tijd de drijfveer geweest is voor het nauwkeurig nabootsen van echte munt door behendige boosdoeners. Opmerking verdient dat de geslagen rijksdaalder uit Meppel niet behoort tot het fabrikaat, dat uit Oost-Indië afkomstig is: de met valsche stempels geslagen zilver- en kwikzilverhoudende rijksdaalder (2), waarvan nadere bijzonderheden zijn medegedeeld in het Algemeen Verslag over 1890, bladz. 27 en 28.

Nog eene andere groep van sierlijk nagemaakte rijksdaalders was in 1893 sterk vertegenwoordigd, namelijk de langs galvanoplastischen weg vervaardigde, nader omschreven bladz. 29 van het jaarverslag over 1892; 39 stuks (3), wegende 21,070 à 24,724 gram, werden ten onderzoek aangeboden, de meeste uit Zuidholland, tegen 28 stuks in 1892 en 1 in 1891. Bij hen is het randschrift op keurige wijze ingeklopt, maar de vorm der letters is afwijkende. De meeste schijnen ongestoord in circulatie te blijven, totdat door slijting de fijne huid van zuiver zilver, insgelijks galvanisch aangebracht, hier en daar verdwijnt en de kleur van het roode koper der galvanoplastische copieën van den beeldenaar te voorschijn treedt.

In 1893 zijn door het Muntcollege twee rapporten, gedateerd 9 Juni en 9 September, uitgebracht over de valsche muntspeciën, in Nederlandsch-Indië grootendeels gedurende het eerste en het tweede halfjaar van 1892 aangehouden en door tusschenkomst van den Minister van Financiën in twee bezendingen (de negende en de tiende) aan het College overgemaakt.

In vervolge op vroegere mededeelingen wordt het onderstaande opgenomen:

Negende bezending.

Zij bestond uit:

1 tienguldenstuk;
 160 rijksdaalders;
 217 guldens;
 72 halve guldens;
 47 ¼-guldens Nederlandsch-Indië;
 2 ⅓- " " "
 2 quadruple pistolen;
 en 8 Spaansche piasters of zoogenaamde pilaarmatten;
 benevens 6 fragmenten van diverse munten.

Behalve het tienguldenstuk, dat geschonden was, werden alle muntstukken en fragmenten valsch bevonden.

Met valsche stempels geslagen waren twee rijksdaalders

(1) Hiervan 5 waarvan de uitspraak gevallen in het begin van 1894.

(2) Ook in 1892 werd een dergelijke rijksdaalder aan de Munt onderzocht.

(3) Hiervan één, waarvan geen uitspraak werd verlangd

van 1854 zilver- en kwikzilverhoudend, de overige stukken waren in vormen gegoten.

14 rijksdaalders, 13 guldens en 4 1/2-guldens bestonden uit zilverhoudend koper, behalve uit 3 1/2-guldens, aan de oppervlakte verzilverd; het zilvergehalte der onderzochte stukken was 238,6 en 393,6 duizendsten.

1 rijksdaalder en 1 1/2-gulden waren vervaardigd uit allages van koper, tin, zink en ijzer en van koper, zink en nikkel.

De quadruple pistolen hielden in de kern zilver- en goudhoudend koper; de oppervlakte was verguld.

7 pilaarmatten waren samengesteld uit zilverhoudend koper, benevens tin en lood, aan de oppervlakte verzilverd. De 8ste bestond uit zilver en goudhoudend koper, niet verzilverd.

Al de overige muntstukken waren tin of tin en lood, waaronder vele verzilverd.

Tiende bezending.

Zij bestond uit:

262 rijksdaalders;

247 guldens;

91 1/2-guldens;

48 1/4-guldens Nederlandsch-Indië;

2 1/10- > > >

en 29 2 1/2-centstukken Nederlandsch-Indië.

Behalve één 1/2-gulden, die geschonden was, waren alle muntstukken valsch. Met valsche stempels geslagen was 1 rijksdaalder van 1866, zilver- en kwikzilverhoudend; de overige muntstukken waren in vormen gegoten.

11 rijksdaalders, 14 guldens en 2 1/2-guldens bestonden uit zilverhoudend koper, aan de oppervlakte verzilverd; het gehalte der onderzochte stukken wisselde tusschen 240,5 en 649,6 duizendsten.

De 2 1/2-centstukken waren vervaardigd uit rood koper.

Al de overige muntstukken bestonden uit tin of tin en lood, enkele aan de oppervlakte verzilverd.

Gedurende 1893 zijn geene essaai- of waarborggeschillen aan het oordeel van het College onderworpen.

In 1893 zijn door de stempelsnijders, behalve de reeds vermelde muntstempels, vervaardigd:

a. voor den waarborg der gouden en zilveren werken:

250 stempels 4de gehalte goud (kleine);

2 > 1ste > zilver;

12 > 2de > > ;

9 > waarborg goud (kleine);

10 > > zilver (grootte);

300 > > > (kleine);

48 > ongewaarborgde werken (grootte);

206 > > > (kleine);

12 > werken, uitgevoerd onder terug-gave van rechten (kleine);

40 > vreemde werken (grootte);

621 > > > (kleine);

47 jaarletterstempels 1894 K (oud-Engelsch kapitaal);

12 cijferstempels I;

2 > III;

3 > IV;

te zamen 1574 stuks.

Voor den dienst der kantoren van waarborg over 1893 zijn 1175 stempels aangevraagd en afgeleverd.

Volgens de voorschriften zijn de stempels, welke gedurende 1892 op de kantoren van waarborg onbruikbaar geworden waren, ten getale van 1145 stuks, aan het College toegezonden en in Februari 1893 vernietigd.

Bij Koninklijk besluit van 22 Juni 1893 (*Staatsblad* n°. 103) is eene wijziging gebracht in den vorm en het gebruik van de keurstempels voor werken van ongewaarborgd gehalte en voor vreemde werken, ten einde te voorkomen, dat koopers dier werken deze zouden beschouwen van hooger gehalte te zijn dan in den regel het geval is. Met wijziging van het bepaalde bij § 7a en § 9a en b van art. 2 Koninklijk besluit van 2 April 1864 (*Staatsblad* n°. 16), zijn thans de op de stempels uitgesneden zinnebeelden, waarvan bij één het zinnebeeld voorkwam op een schild, allen in een driehoek geplaatst.

b. Voor den ijk der maten en gewichten in Nederland:

312 goedkeuringsmerken voor maten en gewichten;

1 kantoormerk;

13 afkeuringsmerken;

te zamen 326 stuks.

in Suriname:

13 goedkeuringsmerken voor maten en gewichten;

10 poinçonnen voor die stempels;

te zamen 23 stuks.

c. voor het zegel:

in Nederland:

1 stalen opwaartsche stempel van 10-cent (zonder opcenten);

1 > > > > 20-cent (zonder opcenten);

1 > > > > 75 > (met opcenten);

1 > > > > 1 gulden (met opcenten);

te zamen 4 stuks.

d. de volgende gedenk-, prijs- en eerepenningen;

	Goud.	Zilver.	Brons.
voor Hare Majesteit de Koningin	6	40	25
> > > > Koningin-Regentes	3	38	23
> het Departement van Binnenlandsche Zaken	1	54	75
> > > > Oorlog	10	185	430
> > > > Marine	53	180	450
> > > > Koloniën	11	301	46
> > > > Waterstaat, Handel en Nijverheid	4		
> openbare en bijzondere instellingen	13	140	99
> particuliere personen			10
te zamen	97	942	1158

Ter voldoening aan art. 10 van het Koninklijk besluit van 28 Mei 1864 (*Staatsblad* n°. 47) zijn in 1893 zes bronzen afslagen vervaardigd van de vijf medaillestempels, welke voor de eerste maal aan 's Rijks Munt voor het slaan van penningen gebruikt werden.

De verzamelingen, waarvoor die afslagen bestemd waren, ontvingen dientengevolge:

1°. een gedenkpenning op het 25-jarig burgemeesterschap van P. J. VAN DIJK VAN MATENESSE te Schiedam. Graveur: voorzide J. PH. M. MENGER, tegenzide W. SCHAMMER;

2°. een gedenkpenning op het 50-jarig huwelijk van J. W. KAISER en J. W. BUISMAN. Graveur voor en tegenzide J. PH. M. MENGER;

3°. een gedenkpenning op de onthulling van het standbeeld ter eere van JAN VAN NASSAU te Utrecht, in 1883. Graveur: voorzide J. PH. M. MENGER, tegenzide W. SCHAMMER;

4°. een prijspenning van de gemeente Amsterdam. Graveur voor- en tegenzide J. ELION;

5°. een prijspenning van de gemeente Utrecht. Graveur voor- en tegenzide J. PH. M. MENGER.

Het aandeel van het Rijk in de opbrengst der penningen, welke in 1892 aan 's Rijks Munt geslagen zijn, heeft bedragen f 793,85. Die som is in 1893 in 's Rijks schatkist overgebracht en aan de Algemeene Rekenkamer verantwoord.

Uit het magazijn van scheimiddelen aan 's Rijks Munt is over 1893 afgeleverd:

ten dienste van de kantoren van waarborg voor f	70,50
» » » den muntmeester »	19,69
» » » de schatplichtigen, enz. . . .	32,00

te zamen . . . f 122,19

Het chloorzilver, afkomstig van de zilverproeven langs den natten weg, genomen in 1893 op de kantoren van waarborg, wegende 10,9427 K.G., is aan den muntmeester afgeleverd.

Die ambtenaar heeft daarvoor vergoed f 50 per K.G., in het geheel alzoo de som van f 547,13^o.

De verificatie van balansen en gewichten, dienende voor de controle aan 's Rijks Munt, is over 1893 op de gewone wijze geschied. Belangrijke afwijkingen werden daarbij niet waargenomen en is alleen aan een der balansen voor wegingen van 1 kilogram eene kleine herstelling noodig bevonden en uitgevoerd.

Tot aflegging van het essaieursexamen, voorgeschreven bij Koninklijk besluit van 29 Mei 1862 n°. 90, hebben zich in 1893 geene personen aangemeld.

De verzameling van munten en penningen aan 's Rijks Munt is over 1893, behalve met twee exemplaren van de in dat jaar vervaardigde muntspelen en een exemplaar van de penningen waarvan de stempels voor de eerste maal afgeslagen werden, vermeerderd met 59 munten en 57 penningen, deels door ruiling of schenking, deels door aankoop verkregen. Onder de munten en penningen kwamen voor:

a. Munten.

Vrij volledige stellen der laatste aanmuntingen in het buitenland, zooals van:

Zweden	10 muntstukken;
Engeland	7 »
Oostenrijk	7 »
Hongarije	6 »
Bulgarije	3 »
de Zuid-Afrikaansche Republiek	9 »
Monaco	1 »

(een gouden 100-francstuk, jaartal 1893, door tusschenkomst van den Nederlandschen gezant te Weenen door den Vorst ten geschenke aangeboden).

b. Penningen.

Een bronzen afslag van den gedenkpenning op jhr. mr. C. H. BACKER, president der arrondissements-rechtbank te Amsterdam, vervaardigd in de fabriek van den heer C. J. BEGERER te Utrecht en door hem ten geschenke gegeven;

24 fraaie Zweedsche penningen (bronzen), gesneden door de graveurs HEDLINGER, LJUNGBERGER, LEA AHLBORN en LINDBERG.

Voor den aankoop der munten en penningen is uitgegeven de som van f 209,66, namelijk voor de munten f 114,11 en voor de penningen f 95,55.

Voor de bibliotheek van 's Rijks Munt zijn in 1893 weder eenige boekwerken, betrekking hebbende op het muntwezen en de munt- en penningkunde, aangekocht.

Voor gewone herstellingen of vernieuwingen aan de gebouwen en werktuigen der Munt is in 1893 uitgegeven de som van f 5960,59^o.

Bij Koninklijk besluit van 28 December 1893 n° 8, is de heer mr. L. W. A. BESIER, referendaris-adviseur bij 's Rijks Munt, aangewezen om, gelijk in de laatste jaren geschiedde, ook in 1884 als plaatsvervangend lid van het Muntcollege op te treden.

In het personeel der stempelsnijders zijn in 1893 twee veranderingen gekomen.

Ter vervulling van de bij den aanvang van het jaar bestaande vacature van hulpstempelsnijder is, met ingang van 1 Juni 1893, door Zijne Excellentie den Minister van Financiën, met machtiging van Hare Majesteit de Koningin-Regentes, tot hulp-stempelsnijder aangesteld voor den tijd van zeven maanden — later tot 1 Mei 1894 verlengd, — de heer J. M. FADDEGON, leerling der Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten te Amsterdam. Het voornemen bestaat om hem, nadat hij zich aan 's Rijks Munt de beginselen van het graveeren zal eigen gemaakt hebben, met ondersteuning van Rijkswege, naar het buitenland te zenden, ten einde zich aldaar verder in het vak te bekwamen.

In Augustus trof 's Rijks Munt een onverwacht verlies. Na eene ziekte van enkele weken overleed den 26sten dier maand de heer W. SCHAMMER, bij Koninklijk besluit van 27 April 1892 n°. 7 van hulpstempelsnijder tot stempelsnijder bij 's Rijks Munt bevorderd. Sedert ruim twaalf jaren aan die inrichting werkzaam, heeft hij zich al dien tijd onderscheiden door grooten ijver en toewijding, terwijl zijne talenten — hij bereikte slechts den leeftijd van 42 jaren — het recht gaven nog veel van hem te verwachten.

Bij het einde van 1893 was de vacature, ontstaan door dit overlijden, nog niet aangevuld.

Uit de poststempelfabriek zijn in 1893 afgeleverd 669 stempels van alle soorten.

Van die stempels waren:

240 dagteekeningstempels met karakters;
147 » » zonder » ;
terwijl verder werden afgeleverd:
17 afzonderlijke stellen uurkarakters;
36 treinkarakters;
785 letterblokjes;
2102 jaartalkarakters;
50 cachetten;
12 vernietigingstempels;
71 naamstempels;
123 bestellerstempels;
19 stempels T;
5 stempels »afgeschreven»;
1 stempel »rebut»;
1 » »ontoereikend».

Utrecht, 22 Mei 1894.

Het Muntcollege,

A. D. VAN RIEMSDIJK.

J. C. VAN EELDE.

L. W. A. BESIER.